

§ 136

Mål- och resursplan 2018 samt flerårsplan 2019-2020

Dnr 2017/KS0056

Sammanfattning

Majoritetspartierna Socialdemokraterna, Vänsterpartiet och Liberalerna lämnar förslag till Mål- och Resursplan 2018, med flerårsplan 2019 – 2020.

Majoriteten lämnar förslag kring de ekonomiska målen, de ekonomiska ramarna samt uppdragen som är ställda till nämnder och styrelse.

Förslaget innehåller två ekonomiska mål och fem prioriterade verksamhetsmål samt ett positivt resultat om 3,3 mkr. Ett flertal resurstilldelningar för att nå måluppfyllnad finns även i förslaget, men samtidigt även krav på betydande anpassningar. Respektive nämnds/styrels ekonomiska förutsättningar anges och omfattningen på investeringsverksamheten samt exploateringsverksamheten fastställs.

Detta förslag till Mål- och Resursplan innehåller förslaget från majoritetspartierna Socialdemokraterna, Vänsterpartiet och Liberalerna.

Majoriteten lämnar förslag kring de ekonomiska målen, de ekonomiska ramarna samt uppdragen som är ställda till nämnder och styrelser.

Samtliga politiska partierna har erbjudits möjlighet att vara representerade i en beredningsgrupp där förutsättningarna för de närmast kommande åren genomlysts. Samtliga partier har i olika omfattning deltagit i beredningsgruppen.

I beredningsgruppen har politiska målsättningar och de ekonomiska förutsättningarna prioriterats, vilket har lett fram till detta förslag till Mål- och Resursplan för åren 2018 samt flerårsplan 2019-2020.

Mål- och Resursplanen innehåller inriktningsmål, prioriterade mål och finansiella mål. De prioriterade målen är riktade till vissa nämnder och respektive mål har en ansvarig nämnd för genomförande och uppföljning. Målen ska konkretiseras i nämndernas verksamhetsplaner.

I Mål- och resursplanen 2018 finns också riktade uppdrag till kommunstyrelsen, och kultur- och fritidsnämnden De verksamhetsmål som är angivna i Mål- och Resursplanen har bärighet på kommunens vision och dess sex strategiska områden. Det är totalt fem prioriterade verksamhetsmål. Dessutom finns två prioriterade finansiella mål.

Med en oförändrad skattesats, 22,37, blir de totala intäkterna av skatter och utjämningsystem drygt 29,9 mkr högre 2018 än budgeterat 2017, vilket motsvarar en ökning med 3,9 procent. I detta inkluderas extra statsbidrag om 5,0 mkr. Denna ökning förutsätter en befolkningsökning till 13 778 st.

Kommunstyrelsens protokoll 2017-10-04

Det budgeterade resultatet för år 2018 är +3,3 mkr, 2019 är det +14,5 mkr och år 2020 visar på +28,9 mkr. Kommunallagen kräver ett positivt resultat, men det anges inte hur stort det ska vara.

Lilla Edet har haft flera år med svaga resultat, vilket visas av soliditeten inklusive hela pensionsförpliktelsen, som har minskat avsevärt sedan 2009 och uppgick vid bokslutet 2016 till minus 28 procent. För att förbättra soliditeten krävs det att verksamheterna har en god budgetföljsamhet så att det finansiella målet uppnås.

Lilla Edets kommun har stora utmaningar de kommande åren för att få en balans mellan ekonomiska resurser och verksamhet. Det kommer att både krävas satsningar för att bemöta det demografiska trycket samt effektiviseringar inom befintlig verksamhet. Detta arbete har påbörjats under 2016 års budgetprocess där överordnat har varit att få en ekonomi i balans utifrån antagna mål. Ett för svagt ekonomiskt resultat innebär att kommunens förmåga att hantera svängningar i skatteintäkterna försvagas, upplåningsbehoven ökar och nämndernas långsiktiga planeringsförutsättningar beskärs.

En fördelning av resurser till respektive nämnd görs endast för år 2018. Kommunfullmäktige beslutar om det kommunbidrag, alltså det nettokostnadsutrymme som respektive nämnd/styrelse tillåts förbruka under året, för att kommunens totala ekonomi skall vara i balans.

Budgetförutsättningarna är följande:

Mål utifrån God ekonomisk hushållning är 1 % vilket motsvarar ett resultat om 7,8 miljoner kronor. Indexuppräknings är något lägre än Skl:s rekommendationer avseende löner och är satt till 2,8 %. Prisindex följer SKL:s senaste rekommendationer och är 2,9 %, för detta kompenseras inte nämnderna. Effektiviseringar uppgår totalt till 7,4 miljoner kronor, vilket är fördelat per nämnd. Kompensation för beräknad förändring av kapitaltjänstkostnader ingår.

För att uppnå kommunfullmäktiges mål och för att bemöta de demografiska förändringar som sker i Lilla Edet innehåller budgeten, utöver generell uppräknings för löneökningar, satsningar om 28,9 miljoner kronor. Dessa satsningar är följande:

- Ökad budget för valnämnden i samband med valet 2018 0,3 miljoner kronor.
- Kommunstyrelsens ram förstärks med 0,5 miljoner kronor
- Tekniska nämndens budget ökas med 0,3 miljoner kronor
- Ökade behov inom Omsorgsnämnden innebär en förstärkning med 4,0 miljoner kronor.
- Individnämndens ram förstärks med 1,8 miljoner kronor
- Ökad budget till utbildningsnämnden om 22,0 miljoner kronor.

I Mål- och Resursplanen framgår också investeringsnivån samt nivån på exploateringsverksamheten.

Kommunstyrelsens protokoll 2017-10-04

Beslutsunderlag

Ekonomichefens tjänsteskrivelse, dnr 2017/KS0345.

Mål- och Resursplan 2018 samt flerårsplan för 2018 – 2020, dnr 2017/KS0345.

Finansiering

Förslaget till Mål- och Resursplan ger nämndernas ekonomiska begränsningar. Nämnder och styrelse har ansvaret att bedriva verksamheten inom dessa.

Julia Färjhage (C), Andreas Nelin (M), Camilla Olofsson (M), Tommy Nilzén (MP) och Anders Johansson (SD) meddelar att de inte deltar i handläggningen av ärendet.

Yrkande

Carlos Rebelo Da Silva (S):

Kommunfullmäktige fastställer

- Ekonomiska mål som anges i förslaget till Mål- och Resursplan 2018,
- Övriga prioriterade verksamhetsmål som anges i förslaget till mål och resursplan 2018
- uppdrag som anges i förslaget till Mål- och resursplan 2018

samt att kommunbidrag avseende år 2018 fastställs för:

- a. Kommunfullmäktige till 809 tkr
- b. Valnämnden 300 tkr
- c. Revision till 501 tkr.
- d. Kommunstyrelsen till 75 495 tkr.
- e. Överförmyndarnämnden 1 803 tkr.
- f. Tekniska nämnden till 22 419 tkr.
- g. Miljö- och byggnämnden till 5 555 tkr.
- h. Omsorgsnämnden till 216 601 tkr.
- i. Individnämnden till 91 384 tkr.
- j. Utbildningsnämnden till 321 686 tkr.
- k. Kultur- och fritidsnämnden till 22 576 tkr.

För år 2018 fastställs även:

- investeringsutrymmet till 51 350 tkr, varav 23 650 tkr inom skattefinansierad verksamhet och 27 700 tkr inom avgiftsfinansierad verksamhet.
- exploateringsutgifterna till maximalt 17 600 tkr.
- volymen på upplånat kapital till maximalt 380 mkr.
- den ekonomiska planen för åren 2019 – 2020.
- att Mål- och Resursplanen 2018 fastställs i allt övrigt.

Skattesatsen fastställs till 22:37 kr för 2018

Kommunstyrelsens protokoll 2017-10-04

Kommunfullmäktige noterar att Taxor och avgifter behandlas vid kommunfullmäktiges sammanträde den 6 december. På grund av den försenade Mål- och resursprocessen försenas även nämndernas process med sina verksamhetsplaner. Nämnderna ska besluta om sina verksamhetsplaner senast i januari 2018.

Peter Spjuth (V):

Kommunstyrelsen beslutar revidera MoR-dokumentet, innan kommunfullmäktige, med följande:

Budgeterat resultat innan förändring av förslaget	+ 5 180
Höjning 50 st invånare	+ 2 439
Löneförslag 2,8 % istället för 3,0 %	+ 1 230
Till Utbildningsnämnden	- 5 500
Budgeterat resultat 2018	+ 3 349

Ulf Wetterlund (L):

Kommunstyrelsen beslutar revidera MoR-dokumentet, innan kommunfullmäktige, med följande:

"I budgeten anges även vilka nämnder som ska arbeta med målet. Det finns en *ansvarig nämnd* med ett särskilt ansvar för varje mål. Övriga nämnder som förväntas bidra till måluppfyllelse kallas *berörd nämnd*.

Ansvariga nämnder ansvarar för att;

- arbetet med målet samordnas inom kommunen
- bidra aktivt med underlag för utveckling och förbättring av målet

Ansvariga nämnders förvaltningar ansvarar för att;

- sammanställa vad adresserade nämnder gör för att bidra till måluppfyllelse
- följa upp arbetet och göra en samlad analys

Berörda nämnder ansvarar för att;

- arbeta aktivt med att bidra till måluppfyllelse
- samverka med övriga berörda nämnder

Berörda nämnders förvaltningar ansvarar för att;

- följa upp genomförandeplanen och redovisa för nämnden

Kommunstyrelsens protokoll 2017-10-04

Beslut

1. Kommunstyrelsen beslutar revidera MoR-dokumentet, innan kommunfullmäktige, med följande:

Budgeterat resultat innan förändring av förslaget	+ 5 180
Höjning 50 st invånare	+ 2 439
Löneförslag 2,8 % istället för 3,0 %	+ 1 230
Till Utbildningsnämnden	<u>- 5 500</u>
Budgeterat resultat 2018	+ 3 349

2. Kommunstyrelsen beslutar revidera MoR-dokumentet, innan kommunfullmäktige, med följande:

"I budgeten anges även vilka nämnder som ska arbeta med målet. Det finns en *ansvarig nämnd* med ett särskilt ansvar för varje mål. Övriga nämnder som förväntas bidra till måluppfyllelse kallas *berörd nämnd*.

Ansvariga nämnder ansvarar för att;

- arbetet med målet samordnas inom kommunen
- bidra aktivt med underlag för utveckling och förbättring av målet

Ansvariga nämnders förvaltningar ansvarar för att;

- sammanställa vad adresserade nämnder gör för att bidra till måluppfyllelse
- följa upp arbetet och göra en samlad analys

Berörda nämnder ansvarar för att;

- arbeta aktivt med att bidra till måluppfyllelse
- samverka med övriga berörda nämnder

Berörda nämnders förvaltningar ansvarar för att;

- följa upp genomförandeplanen och redovisa för nämnden"

Kommunstyrelsens beslutsförslag till kommunfullmäktige

Kommunfullmäktige fastställer

- Ekonomiska mål som anges i förslaget till Mål- och Resursplan 2018,
- Övriga prioriterade verksamhetsmål som anges i förslaget till mål och resursplan 2018
- uppdrag som anges i förslaget till Mål- och resursplan 2018

samt att kommunbidrag avseende år 2018 fastställs för:

- l. Kommunfullmäktige till 809 tkr
- m. Valnämnden 300 tkr

Kommunstyrelsens protokoll 2017-10-04

- n. Revision till 501 tkr.
- o. Kommunstyrelsen till 75 495 tkr.
- p. Överförmyndarnämnden 1 803 tkr.
- q. Tekniska nämnden till 22 419 tkr.
- r. Miljö- och byggnämnden till 5 555 tkr.
- s. Omsorgsnämnden till 216 601 tkr.
- t. Individnämnden till 91 384 tkr.
- u. Utbildningsnämnden till 321 686 tkr.
- v. Kultur- och fritidsnämnden till 22 576 tkr.

För år 2018 fastställs även:

- investeringsutrymmet till 51 350 tkr, varav 23 650 tkr inom skattefinansierad verksamhet och 27 700 tkr inom avgiftsfinansierad verksamhet.
- exploateringsutgifterna till maximalt 17 600 tkr.
- volymen på upplånat kapital till maximalt 380 mkr.
- den ekonomiska planen för åren 2019 – 2020.
- skattesatsen till 22:37 kr
- att Mål- och Resursplanen 2018 fastställs i allt övrigt.

Beslutet expedieras till
Lena Palm, kommunchef
Jörgen Karlsson, ekonomichef

Mål- och Resursplan 2018 samt flerårsplan 2019-2020

Dnr 2017/KS0340

Sammanfattning

Majoritetspartierna Socialdemokraterna, Vänsterpartiet och Liberalerna lämnar förslag till Mål- och Resursplan 2018, med flerårsplan 2019 – 2020.

Majoriteten lämnar förslag kring de ekonomiska målen, de ekonomiska ramarna samt uppdragen som är ställda till nämnder och styrelse.

Förslaget innehåller två ekonomiska mål och fem prioriterade verksamhetsmål samt ett positivt resultat om 3,3 mkr. Ett flertal resurstilldelningar för att nå måluppfyllnad finns även i förslaget, men samtidigt även krav på betydande anpassningar. Respektive nämnds/styrelses ekonomiska förutsättningar anges och omfattningen på investeringsverksamheten samt exploateringsverksamheten fastställs.

Ärendet

Detta förslag till Mål- och Resursplan innehåller förslaget från majoritetspartierna Socialdemokraterna, Vänsterpartiet och Liberalerna.

Majoriteten lämnar förslag kring de ekonomiska målen, de ekonomiska ramarna samt uppdragen som är ställda till nämnder och styrelser.

Samtliga politiska partierna har erbjudits möjlighet att vara representerade i en beredningsgrupp där förutsättningarna för de närmast kommande åren genomlysts. Samtliga partier har i olika omfattning deltagit i beredningsgruppen.

I beredningsgruppen har politiska målsättningar och de ekonomiska förutsättningarna prioriterats, vilket har lett fram till detta förslag till Mål- och Resursplan för åren 2018 samt flerårsplan 2019-2020.

Mål- och Resursplanen innehåller inriktningsmål, prioriterade mål och finansiella mål. De prioriterade målen är riktade till vissa nämnder och respektive mål har en ansvarig nämnd för genomförande och uppföljning. Målen ska konkretiseras i nämndernas verksamhetsplaner.

I Mål- och resursplanen 2018 finns också riktade uppdrag till kommunstyrelsen, och kultur- och fritidsnämnden. De verksamhetsmål som är angivna i Mål- och Resursplanen har bärighet på kommunens vision och dess sex strategiska områden. Det är totalt fem prioriterade verksamhetsmål. Dessutom finns två prioriterade finansiella mål.

Med en oförändrad skattesats, 22,37, blir de totala intäkterna av skatter och utjämningsystem drygt 29,9 mkr högre 2018 än budgeterat 2017, vilket motsvarar en ökning med

3,9 procent. I detta inkluderas extra statsbidrag om 5,0 mkr. Denna ökning förutsätter en befolkningsökning till 13 778 st.

Det budgeterade resultatet för år 2018 är +3,3 mkr, 2019 är det +14,5 mkr och år 2020 visar på +26,4 mkr. Kommunallagen kräver ett positivt resultat, men det anges inte hur stort det ska vara.

Lilla Edet har haft flera år med svaga resultat, vilket visas av soliditeten inklusive hela pensionsförpliktelsen, som har minskat avsevärt sedan 2009 och uppgick vid bokslutet 2016 till minus 28 procent. För att förbättra soliditeten krävs det att verksamheterna har en god budgetföljsamhet så att det finansiella målet uppnås.

Lilla Edets kommun har stora utmaningar de kommande åren för att få en balans mellan ekonomiska resurser och verksamhet. Det kommer att både krävas satsningar för att bemöta det demografiska trycket samt effektiviseringar inom befintlig verksamhet. Detta arbete har påbörjats under 2016 års budgetprocess där överordnat har varit att få en ekonomi i balans utifrån antagna mål. Ett för svagt ekonomiskt resultat innebär att kommunens förmåga att hantera svängningar i skatteintäkterna försvagas, upplåningsbehoven ökar och nämndernas långsiktiga planeringsförutsättningar beskärs.

En fördelning av resurser till respektive nämnd görs endast för år 2018. Kommunfullmäktige beslutar om det kommunbidrag, alltså det nettokostnadsutrymme som respektive nämnd/styrelse tillåts förbruka under året, för att kommunens totala ekonomi skall vara i balans.

Budgetförutsättningarna är följande:

Mål utifrån God ekonomisk hushållning är 1 % vilket motsvarar ett resultat om 7,8 miljoner kronor. Indexuppräknings är något lägre än Skl:s rekommendationer avseende löner och är satt till 2,8 %. Prisindex följer SKL:s senaste rekommendationer och är 2,9 %, för detta kompenseras inte nämnderna. Effektiviseringar uppgår totalt till 7,4 miljoner kronor, vilket är fördelat per nämnd. Kompensation för beräknad förändring av kapitaltjänstkostnader ingår.

För att uppnå kommunfullmäktiges mål och för att bemöta de demografiska förändringar som sker i Lilla Edet innehåller budgeten, utöver generell uppräkning för löneökningar, satsningar om 28,9 miljoner kronor. Dessa satsningar är följande:

- Ökad budget för valnämnden i samband med valet 2018 0,3 miljoner kronor.
- Kommunstyrelsens ram förstärks med 0,5 miljoner kronor
- Tekniska nämndens budget ökas med 0,3 miljoner kronor
- Ökade behov inom Omsorgsnämnden innebär en förstärkning med 4,0 miljoner kronor.
- Individnämndens ram förstärks med 1,8 miljoner kronor
- Ökad budget till utbildningsnämnden om 22,0 miljoner kronor.

I Mål- och Resursplanen framgår också investeringsnivån samt nivån på exploateringsverksamheten.

Beslutsunderlag

Ekonomichefens tjänsteskrivelse, dnr 2017/KS0345.

Mål- och Resursplan 2018 samt flerårsplan för 2018 – 2020, dnr 2017/KS0345.

Finansiering

Förslaget till Mål- och Resursplan ger nämndernas ekonomiska begränsningar. Nämnder och styrelse har ansvaret att bedriva verksamheten inom dessa.

Förslag till beslut

Kommunfullmäktige fastställer

- Ekonomiska mål som anges i förslaget till Mål- och Resursplan 2018,
- Övriga prioriterade verksamhetsmål som anges i förslaget till mål och resursplan 2018
- uppdrag som anges i förslaget till Mål- och resursplan 2018

samt att kommunbidrag avseende år 2018 fastställs för:

- a. Kommunfullmäktige till 809 tkr
- b. Valnämnden 300 tkr
- c. Revision till 501 tkr.
- d. Kommunstyrelsen till 75 495 tkr.
- e. Överförmyndarnämnden 1 803 tkr.
- f. Tekniska nämnden till 22 419 tkr.
- g. Miljö- och byggnämnden till 5 555 tkr.
- h. Omsorgsnämnden till 216 601 tkr.
- i. Individnämnden till 91 384 tkr.
- j. Utbildningsnämnden till 321 686 tkr.
- k. Kultur- och fritidsnämnden till 22 576 tkr.

För år 2018 fastställs även:

- investeringsutrymmet till 51 350 tkr, varav 23 650 tkr inom skattefinansierad verksamhet och 27 700 tkr inom avgiftsfinansierad verksamhet.
- exploateringsutgifterna till maximalt 17 600 tkr.
- volymen på upplånat kapital till maximalt 380 mkr.
- den ekonomiska planen för åren 2019 – 2020.
- att Mål- och Resursplanen 2018 fastställs i allt övrigt.

Skattesatsen fastställs till 22:37 kr för 2018

Kommunfullmäktige noterar att Taxor och avgifter behandlas vid kommunfullmäktiges sammanträde den 6 december. På grund av den försenade Mål- och resursprocessen försenas även nämndernas process med sina verksamhetsplaner. Nämnderna ska besluta om sina verksamhetsplaner senast i januari 2018.

Jörgen Karlsson
Ekonomichef
jorgen.karlsson@lillaedet.se
0520-65 95 79

Beslutet expedieras till
Kommunens nämnder och styrelse
Ekonomiavdelningen
Leifab

FRAMSIDA

Mål- och Resursplan 2018
samt flerårsplan för 2019 - 2020

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

INLEDNING	3
BAKGRUND	3
NULÄGE	4
FÖRUTSÄTTNINGAR FÖR ARBETET MED MÅLSTYRNING OCH RESURSTILLDELNING	5
STYRMODELL	5
VISION 2020	6
STRATEGISKA OMRÅDEN	6
INRIKTNINGSMÅL OCH PRIORITERADE MÅL	7
FINANSIELLA MÅL OCH EKONOMISKA DIREKTIV	7
MÅL FÖR GOD EKONOMISK HUSHÅLLNING	FEL! BOKMÄRKET ÄR INTE DEFINIERAT.
EKONOMISKA DIREKTIV	FEL! BOKMÄRKET ÄR INTE DEFINIERAT.
UPPFÖLJNING AV VERKSAMHET OCH EKONOMI	FEL! BOKMÄRKET ÄR INTE DEFINIERAT.
KOMMUNFULLMÄKTIGES MÅL - <i>DE VI ÄR TILL FÖR</i>	FEL!
BOKMÄRKET ÄR INTE DEFINIERAT.	
EKONOMI	8
EKONOMIN I LILLA EDET	12
SKATTESATS, TAXOR OCH AVGIFTER	13
SKATTEINTÄKTER OCH STATSBI DRAG	14
RESULTATBUDGET, BALANSBUDGET OCH FINANSBUDGET FÖR 2017 -2019	14
EKONOMISKA RESURSER PER NÄMND OCH STYRELSE ÅR 2017	17
INVESTERINGS- OCH EXPLOATERINGSVERKSAMHETEN	19

INLEDNING

Bakgrund

Detta dokument är kommunfullmäktiges övergripande styrdokument för Lilla Edets kommun och syftar till att styra utvecklingen i kommunen och dess bolag. Målgruppen för dokumentet är främst kommunens nämnder och bolag, vilket innebär att företrädarna för dessa härigenom får instruktioner för årets verksamhet.

För att säkerställa att en god ekonomisk hushållning uppnås ska, enligt kommunallagen, mål och riktlinjer för verksamheten samt finansiella mål anges.

För att kommunen ska vara så effektiv som möjligt är det viktigt att alla nämnder, styrelser, förvaltningar och medarbetare strävar mot samma mål. Den styrmodell som Lilla Edets kommun implementerat innebär att kommunfullmäktige styr nämnder och styrelser via ett antal prioriterade mål. Dessa mål ska konkretiseras i nämndernas verksamhetsplaner och på detta sätt går det en röd tråd genom hela organisationen utifrån kommunfullmäktiges beslut.

Samtliga nämnder skall lyfta sina blickar över den egna verksamheten och se behoven för kommunens brukare ur ett "fågelperspektiv". Syftet med detta är att inom givna ekonomiska resurser få ut så mycket service och kvalitet som möjligt till *de vi är till för*. Med detta begrepp menar vi då de som bor, verkar eller vistas i kommunen.

Nuläge

Lilla Edet är en del av Göteborgsregionen, där Göteborg är den stora tillväxtmotorn. Lilla Edet är en utpendlingskommun, vilket innebär att det är fler som reser från kommunen till sitt arbete än vad det är som reser in till kommunen för att arbeta. Drygt 3 300 personer pendlar ut från kommunen och cirka 1 500 pendlar in. De flesta pendlingsrörelser sker söderut genom Götaälvdalen mot Göteborg och norrut till Trollhättan.

Sedan 2012 har kommunen ökat i invånarantal. Under 2013 hade Lilla Edets kommun den fjärde största befolkningstillväxten i landet, procentuellt sett. Vid utgången av år 2013 fanns det 12 829 invånare. Invånarantalet har fortsatt att öka och vid halvårsskiftet 2017 har kommunen 13 774 invånare. Invånarantalet förväntas fortsätta öka under de närmaste åren. Antalet invånare påverkar kommunens intäkter via skatte- och utjämningsystem, likväl som att antalet arbetade timmar och lönenivåerna i riket gör det.

Lilla Edet är en del av Göteborgsregionens kommunalförbund, GR, vilket är en samarbetsorganisation för 13 kommuner i Västsverige, med Kungsbacka i söder, Lilla Edet i norr, Tjörn i väster och Alingsås i öster. Samverkan sker även mellan några kommuner i närområdet, de så kallade SOLTAK- kommunerna. Genom dessa samverkansformer kan många frågor hanteras på ett effektivare sätt än vad en kommun i Lilla Edets storlek själv kan klara. Dessutom är det ett bra forum för samverkan över gränserna, där vi kan lära mycket av varandra. Under 2017 håll bildades av ett Räddningstjänstförbund mellan Tjörns-, Stenungsunds och Lilla Edets kommuner.

Standarden på det kommunala vägnätet är undermåligt och i stort behov av ny beläggning. Tekniska nämnden följer den fastställda beläggningsplanen vilket kommer att förbättra statusen på vägnätet på sikt. Dessutom utökas volymen gator och grönområden, bland annat genom att exploateringsområden färdigställs vilket innebär ökade krav på skötsel av dessa ytor.

Lilla Edets kommun har ett ansträngt ekonomiskt läge med svaga resultat under ett antal år. Tertiärrapporten efter augusti visar dock på ett resultat motsvarande 29 Mkr. Helårsprognosen 2017 pekar mot ett resultat på 10,0 mkr. Jämfört med budget är det 1,7 mkr bättre

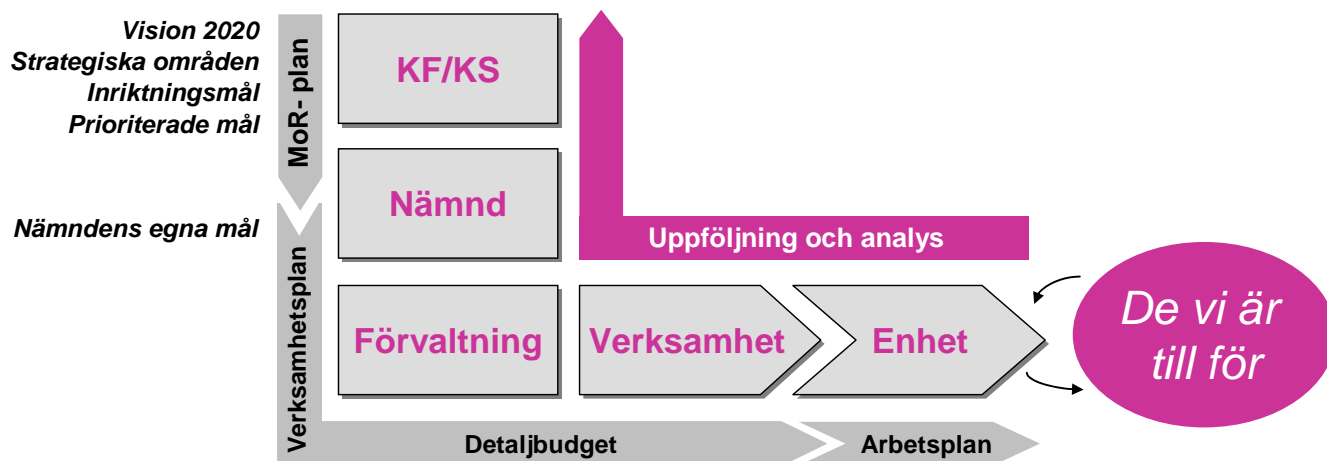
Samtidigt har kommunen stora investeringsbehov. Det är viktigt att vi har en stark ekonomi för att klara de investeringar kommunen behöver genomföra, Dels avser detta återinvesteringar i uttjänt utrustning, inte minst inom VA-verksamheten, men även nyinvestering i till exempel nya exploateringsområden, IT-utrustning samt gator och vägar. Självfinansieringsgraden är låg, vilket innebär att kommunen måste låna upp kapital för att kunna utföra dessa åtgärder. Räntenivåerna på upplånat kapital bedöms ligga på en förhållandevis stabil nivå ännu en tid.

Lilla Edets kommun har en skattesats som är relativt hög i riket, 210:e högsta av 289 möjliga (Gotland borträknat då den skattesatsen även omfattar landsting), men även i Västra Götalandsregionen, 42:a högsta av 49 möjliga.

FÖRUTSÄTTNINGAR FÖR ARBETET MED MÅLSTYRNING OCH RESURSTILLDELNING

Styrmodell

Den styrmodell som gäller i Lilla Edets kommun kan beskrivas med följande bild:

- **Kommunfullmäktige** fastställer kommunens:
 - **Vision**, som är en kortfattad beskrivning över önskvärd framtida tillstånd. Under 2006 fastställdes visionen för år 2020.
 - **Strategiska områden**, som övergripande beskriver hur visionen skall uppnås.
 - **Inriktningsmål**, som på en övergripande nivå fastställer vad som är viktigast att uppnå under den närmaste mandatperioden.
 - **Prioriterade mål**, som anger vad som är viktigast att uppnå under det kommande året för att på sikt kunna nå inriktningsmålen och den fastställda visionen.
 - **Mål- och Resursplan**, är det övergripande politiska dokumentet. Det utgör kommunfullmäktiges långsiktiga uppdrag till de politiska nämnderna och innehåller således ovan beskrivna delar samt fördelning av ekonomiska resurser.
- **Nämnderna** fastställer:
 - **Verksamhetsplan**, vilket är en övergripande beskrivning hur nämnden tänker arbeta för att uppnå de av kommunfullmäktiges prioriterade mål som berör verksamheten samt en övergripande fördelning av de ekonomiska resurserna mellan nämndens verksamheter.
 - **Nämndspecifika mål**, vilka företrädesvis ingår i verksamhetsplanen.
- **Förvaltningschefen** fastställer:
 - **Detaljbudget**, vilket innebär en nedbrytning av de av nämnden beslutade ekonomiska resurserna.
- **Enheten/respektive ansvarsområde** fastställer:

- **Arbetsplaner**, vilka innehåller en beskrivning av hur verksamheten ska bedrivas under året för verkställande av aktuella uppdrag samt uppfyllande av mål, konkretiserade till den specifika enheten.

Vision 2020

Kommunfullmäktige beslutade under 2006 om en vision för kommunens framtida tillstånd. Visionen består av fyra tillstånd som kommunen ska präglas av år 2020.

Växtkraft | Välbefinnande | Stolthet | Identitet

Strategiska områden

För att komma till de framtida tillstånd som beskrivs i Visionen har kommunfullmäktige identifierat sex strategiska områden som bildar hävstänger för att nå visionen. De strategiska områden som fastställts för att sträva mot en uppfylld vision, hävstängerna, anges nedan.

Medborgarkraft får vi genom att:

- uppmuntra medborgarnas initiativkraft
- skapa utrymme för medborgarnas inflytande
- skapa förutsättningar för ett aktivt föreningsliv
- öka integrationen och ta till vara dess möjligheter

Samarbete över gränserna får vi genom att:

- skapa aktiva nätverk både inne i, och utanför den egna organisationen
- hitta fasta samarbetspartners

Attraktiv livsmiljö – goda boenden får vi genom:

- ett aktivt miljöarbete
- att återskapa utsikterna
- att kombinera boende med intressen

Goda kommunikationer får vi genom att:

- identifiera medborgarnas behov och kämpa för att de tillgodoses
- påverka Västtrafik och Trafikverket

Rätt kommunal service får vi genom att:

- erbjuda kommunal service som inte kostar mer än det smakar
- skapa ordning & reda
- aktivt arbeta med omvärldsbevakning

Högre utbildningsnivå får vi genom att:

- väcka lusten till ökat lärande och inspirera elever i grundskolan till fortsatt utbildning
- locka nya kommuninvånare genom att erbjuda attraktivt boende

Inriktningsmål och prioriterade mål

För att kommunfullmäktige på ett tydligt sätt skall ange viljeinriktningen för den verksamhet som skall bedrivas inom organisationen används en form av målstyrning. *En god ekonomisk hushållning* av kommunens resurser uppnås bland annat då dessa mål är ledstjärnan i det dagliga arbetet. Målen utgår från visionen och de strategiska områdena.

Flera av de fastställda inriktnings- & prioriterade målen har den karaktär att flertalet nämnder kan arbeta inom sitt verksamhetsområde för att uppnå dem. Nämnder och styrelser ska arbeta med mål som är **SMARTA**, det vill säga **Specifika, Mätbara, Accepterade, Realistiska, Tidsatta** och **Ansvarsfördelade**. Målen kräver särskilt fokus och kommer att följas upp under året. Varje nämnd/styrelse (även bolagsstyrelser där kommunen äger mer än 50 %) skall kommentera sitt ställningstagande och ange hur den arbetar för att uppnå målen, genom att konkretisera fullmäktiges prioriterade mål.

FINANSIELLA MÅL OCH EKONOMISKA DIREKTIV

En stabil ekonomisk utveckling är en förutsättning för kommunens framtida verksamhet samt för att nå de mål som anges i Mål- och Resursplanen. Finansiella mål finns också för att de framtida generationerna inte ska belastas med kostnader som förbrukas av dagens generation. För att få en utveckling i rätt riktning fastställs ekonomiska/finansiella mål i form av inriktningsmål och prioriterade mål.

För att bygga upp en ekonomisk stabilitet, och därigenom bl.a. minska riskerna för en allt för ryckig styrning samt minska behovet av att låna kapital till bl.a. investeringar, krävs ett ekonomiskt överskott. Verksamhetens nettokostnad, i resultaträkningen, omfattar summan av samtliga intäkter och kostnader som genereras i verksamheten. Däri ingår alltså inte intäkter och ersättningar i det kommunala utjämningsystemet samt finansiella poster. Kommunens redovisade resultat omfattar kommunens samtliga intäkter och kostnader.

Mål för god ekonomisk hushållning

Att ha kontroll över sin ekonomi är av yttersta vikt och därför krävs det goda kunskaper om vad vi gör och hur vi gör det. För att säkerställa denna kunskap behöver vi fördjupa arbetet och kommunstyrelsen får ansvar för att genomföra och följa upp prioriterat mål a.

Inriktningsmål

Redovisat resultat är lägst 2 % av verksamhetens nettokostnad

	Prioriterat mål	Mätning/målet uppfyllt
a	Redovisat resultat är lägst 1 % av verksamhetens nettokostnad	När kommunens ekonomiska redovisning visar att målet är uppfyllt.

Inriktningsmål

Soliditeten ska öka varje år för att på sikt nå en positiv soliditet inklusive samtliga pensionsförpliktelser.

	Prioriterat mål	Mätning/målet uppfyllt
b	För att erhålla långsiktigt positivt soliditet skall en handlingsplan för 2019-2027 tas fram under 2018.	Soliditets mäts vid varje delår- och årsbokslut.

En absolut förutsättning är att de fördelade resurserna och de ekonomiska direktiven följs av hela organisationen. Därför är nedanstående direktiv oavvisliga krav på nämnder och förvaltningar:

KOMMUNFULLMÄKTIGES MÅL - *de vi är till för*

Vi vill att Lilla Edet skall vara det naturliga valet att slå sig ner på när någon söker sig ett bra och prisvärt boende med god tillgång till barnomsorg och skola. Kommunen har ett gott läge i Göteborgsregionen. Trafikstråken, med både fyrfältsväg och järnväg med tågstopp i Lödöse, innebär en möjlighet till snabba och miljömässiga resor både norrut mot Trollhättan, men kanske framför allt söderut mot Göteborg, som är den stora tillväxtmotorn i regionen. Oavsett var människor arbetar eller söker sina aktiviteter så kan de säga att ”det är nära hem”. Med utbyggd infrastruktur och insatser för nybyggnation ges möjligheter till en fortsatt befolkningsökning.

Lilla Edets kommun har stora utmaningar de kommande åren för att få en balans mellan ekonomiska resurser och verksamhet. För att förbättra soliditeten krävs det att verksamheterna har en god budgetföljsamhet så att det finansiella målet uppnås. Det kommer att både krävas satsningar för att bemöta det demografiska trycket samt effektiviseringar inom befintlig verksamhet.

Överordnat är att få en ekonomi i balans och att öka förutsättningarna för att få en förbättrad social struktur i kommunen. Detta ska bland annat ske genom att fortsätta ett prioriterat arbete inom skolområdet för att höja utbildningsnivån i Lilla Edets kommun.

Nedan redovisas inriktningsmål och prioriterade mål under året. För att det ska ligga mer kraft bakom genomförande och uppföljning av målen så utses en eller två nämnder som ansvariga för respektive mål. Då ett mål omfattar fler nämnder än de ansvariga anges detta särskilt.

Medborgarkraft

Lilla Edets kommun ska vara en kommun som skapar förutsättningar där alla ska ha samma makt att forma samhället och sina egna liv. Utgångspunkten är de nationella målen för jämställdhetsarbete. Kommunen har också undertecknat CEMR-deklarationen - den europeiska deklarationen för jämställdhet mellan kvinnor och män på lokal och regional nivå. Deklarationen uppmanar Europas kommuner och regioner att använda sina befogenheter och partnerskap för att uppnå jämställdhet för sina invånare.

Inriktningsmål

I Lilla Edets kommun ska alla ha samma makt att forma samhället och sina egna liv.

	Prioriterat mål	Mätning/målet uppfyllt
1.	Kommunen ska arbeta för en jämställd service till medborgarna.	Förbättrad ranking i förhållande till SKL:s samlade rapport (öppna jämförelser) om jämställdhet 2016, den del som avser service till invånarna. Ansvar: Kommunstyrelsen Berörda nämnder: Övriga nämnder

Kommunerna i Sverige står i sitt välfärdsuppdrag inför en avsevärd utmaning. Vi som lever i en region av tillväxt får också nya behov från såväl inflyttare som familjebildare bland vår befolkning. Det ökade flyktingmottagandet innebär utmaningar och möjligheter för kommunerna. Kraven på våra tjänster ökar, både från våra invånare men även från tillsynsmyndigheter likväl som staten.

Målet för integrationspolitiken i Sverige är lika rättigheter, skyldigheter och möjligheter för alla oavsett etnisk och kulturell bakgrund. Kommunens ska solidariskt arbeta i enlighet med målet för den övergripande svenska flyktingpolitiken.

Inriktningsmål

Kommunen ska solidariskt arbeta i enlighet med målet för den övergripande svenska flyktingpolitiken.

	Prioriterat mål	Mätning/målet uppfyllt
2.	Arbeta för att alla som bosätter sig i kommunen så snabbt som möjligt integreras och ges lika förutsättningar avseende sysselsättning och boende.	När nämnderna arbetar i enlighet med kommunens strategi och program för ett mångfaldssamhälle. Ansvarig nämnd: Kommunstyrelsen samt individnämnden Berörda nämnder: Övriga nämnder

Det är oerhört viktigt att de som bor och vistas i Lilla Edet kan känna sig *trygga* i sin närmiljö. Att få tillgång till rätt stöd vid rätt tillfälle kräver bland annat att kommunen samarbetar med andra organisationer, men också att det interna samarbetet över gränserna utvecklas ytterligare.

Inriktningsmål

Äldre och funktionsnedsatta ska kunna leva ett aktivt liv och ha inflytande över sin vardag.

	Prioriterat mål	Mätning/målet uppfyllt
3.	Satsningar genomförs på it- och teknikstöd inom äldreomsorgen för att öka möjligheterna för äldre att leva tryggt i hemmet så länge de önskar.	När satsningar genomförts avseende it- och teknikstöd som ökar tryggheten för äldre i hemmet. Ansvarig nämnd: Omsorgsnämnden Berörd nämnd: Kommunstyrelsen

Rätt kommunal service

Medelåldern hos kommunens anställda är hög samtidigt som det inom vissa yrkeskategorier är stor omsättning och svårrekryterat. För att bygga en framtida service så krävs att det finns kompetent personal på plats och detta är en fråga som måste komma högt upp på dagordningen framöver.

Inriktningsmål

Lilla Edet ska vara en attraktiv arbetsgivare.

	Prioriterat mål	Mätning/målet uppfyllt
4.	Lilla Edets kommun ska ha en personalpolitik som syftar till att behålla och utveckla sina medarbetare.	Arbeta med olika insatser för att minska personalomsättningen jämfört med 2016. Ansvarig nämnd: Kommunstyrelsen Berörd nämnd: Övriga nämnder

--	--	--

Högre utbildningsnivå

Utbildningsnivån är en av de viktigaste faktorerna för att den enskilde ska kunna hävda sig i arbetslivet men även för kommunens utveckling som helhet.

Lilla Edet har en utbildningsnivå som är låg jämfört med kommunerna inom Göteborgsregionen. En fortsatt satsning på en attraktiv skola med goda resultat är en prioriterad fråga för kommunen. Vi ska erbjuda förskolor och skolor med hög kvalitet som ger goda kunskaper och möjligheter för fortsatt utveckling. Tidiga samordnade insatser till elever som är i behov av stöd i sitt lärande är av största betydelse. Skola och socialtjänsten har tillsammans med vårdnadshavare ett gemensamt ansvar för detta arbete och för att kommunens mål ska uppnås.

Inriktningsmål

Alla barn och ungdomar ska, oberoende av ekonomiska och sociala villkor, ha tillgång till en god utbildning samt vara behöriga till gymnasieskolan

	Prioriterat mål	Mätning/målet uppfyllt
5.	Stödja alla elever så att de kan fortsätta sina studier på gymnasienivå.	Mål 18 "Andelen behöriga elever till något nationellt program" ska öka jämfört med 2017 Mål 21 "Andelen elever som fullföljer gymnasieutbildningen i kommunen" ska öka jämfört med 2017 Ansvarig nämnd: Utbildningsnämnden och individnämnden

Uppdrag till kommunstyrelsen

- *Ta fram en långsiktig investeringsplan under år 2018 som kan ligga till grund för MoR 2019 och framåt*
Lilla Edets kommun står inför stora investeringar de närmaste åren. Det är viktigt att investeringsplaneringen kopplas till en finansiell planering och lokalplanering som är hållbar ur ett långsiktigt perspektiv.
- *Vid redovisning av tertial 1, 2018 ta fram en fullständig personalbudget*
- *Ta fram ett underlag för att möjliggöra införande av ett beslutsstödsystem för verksamhetsplanering fr.o.m. 2019*
Ger bättre styrning och uppföljning av kommunens ekonomi, personal och mål. Genom att göra ekonomi-, personal- och verksamhetsinformation från olika källor kvalitetssäkrad och tillgänglig på ett ställe blir det enklare och effektivare att följa upp, analysera och styra verksamheten.
- *Utreda frågan om möjligheten att införa Medborgarpanel fr.o.m. 2019*

Medborgarpanel är ett sätt för kommuninvånarna att påverka utvecklingen i Lilla Edets kommun. En medborgarpanel består av en grupp människor i olika åldrar och med olika bakgrund som besvarar och diskuterar frågor som är aktuella för kommunen.

- ***Utveckla arbetet med kommunens ekonomistyrning samt strategiarbete***
Kommunen står inför stora utmaningar de kommande åren. Under 2017 revideras kommunens styrmodell vilket lägger en grund för det fortsatta arbetet med ekonomistyrning och strategiska frågor.

Uppdrag till kultur- och fritidsnämnden

- ***Kartlägga kommunens evenemang gentemot kommuninvånarna i syfte att sammanföra dessa till en årlig kommundag.***
Uppdraget genomförs i samråd med miljö- och byggnämnden och kommunstyrelsen.

EKONOMI

Ekonomi i Lilla Edet

I bokslutet för 2016 redovisade Lilla Edets kommun ett underskott med -14,9 mkr. Vilket främst förklarades nedskrivningar av kommunens exploateringsfastigheter. Kommunens löpande driftsresultat (exklusive jämförelsestörande poster) uppgick till 12,3 mkr, och motsvarar 1,7 % av kommunens skatteintäkter och statsbidrag.

Kommunen har de senaste två åren (2015-16) uppvisat negativa resultat om totalt 23,5 mkr. I resultatet finns både intäkter och kostnader av engångskaraktär, då fullmäktige beslutat att nedskrivningar kopplade till exploateringsredovisningen ska betraktas som synnerliga skäl, visar utredningen att kommunen uppfyller det lagstadgade balanskravet med ett resultat exklusive realisationsvinster och nedskrivningar på 12,9 mkr. Tidigare års underskott på 7,9 mkr är således återställt. Lilla Edet har haft flera år med svaga resultat, vilket visas av soliditeten inklusive hela pensionsförpliktelsen uppgår vid utgången av 2016 till -28 %. För att förbättra soliditeten krävs det att resultaten i kommunen förbättrats och/eller genom amortering av skulder.

Budgetförutsättningar 2018-2020

Lilla Edets kommun har fortsatt ett stort behov av att styra sin verksamhet så att verksamhetens mål och skattemedlen står i samklang med varandra. Med befolkningsprognoser, skatteberäkningar och verksamheternas mål som grund skall kommunstyrelsen i sitt förslag till budgetramar för 2018 ta ställning till utvecklingsområden och budgetanpassningar i kommunens verksamhet.

Budgetförutsättningarna är följande:

- Beslutade inriktningsmål för god ekonomisk hushållning dvs. att Lilla Edets kommun ska ha en långsiktig och hållbar ekonomi, redovisat resultat är lägst 1 % av verksamhetens nettokostnad. För åren 2018-2020 ska redovisat resultat vara lägst 2 % av verksamhetens nettokostnad. Soliditeten ska öka varje år för att på sikt nå en positiv soliditet inklusive samtliga pensionsförpliktelser.
- Skattesatsen är oförändrad 2018-2018 på 22:37 per skattekrona
- Effektivisering om 1 % respektive år 2018-2020
- SKL:s uppräknings av löner och priser enligt SKL:s prognos (2,8 % samt 2,9 %)
- Fördelning utifrån demografi till omsorgsnämnden utifrån antalet äldre och utbildningsnämnden utifrån antalet barn/elever.
- Antalet invånare beräknas till 13 778 för 2018 och 13 989 2019 samt 14 269 år 2020
- Internräntan motsvarar SKL:s förväntningar av låneränteläget för kommunsverige.

För att uppnå kommunfullmäktiges mål och för att bemöta de demografiska förändringar som sker i Lilla Edet innehåller budgeten satsningar om 28,9 miljoner kronor. Dessa satsningar är följande:

- Resursfördelning till Omsorgsnämnden 2,0 mkr samt till Utbildningsnämnden 8,5 mkr.
- Valnämndens budget förstärkt med 0,3 mkr i samband med att det genomförs val 2018
- Kommunstyrelsens budget föreslås ökas med 1,9 mkr
- För tekniska nämnden föreslås ramen ökas med 0,3 mkr
- Omsorgsnämndens budget utökas med 2,1 Mkr jämfört med året innan
- Individnämndens budget förstärks med 1,8 mkr
- Utöver ovanstående minskas ramen med 1,4 mkr för kommunstyrelsen samt ökas med 13,5 mkr för utbildningsnämnden

Skattesats, taxor och avgifter

Skattesatsen lämnas oförändrad på 22,37. Taxorna redovisas i särskilt dokument och behandlas i samband med kommunfullmäktiges möte i november.

Skatteintäkter och statsbidrag

I beräkningen av skatter och statsbidrag för åren 2018 -20120 har övergripande antaganden varit utgångspunkten:

- Befolkningsprognosen för budgetåren 2018-2020 baseras på egna antaganden om befolkningstillväxt
- Utdebiteringen är 22:37 för hela plan perioden.
- Skatteunderlagsprognosen bygger på Sveriges kommuner och landstings bedömningar i cirkulär 17:47 daterad 2017-09-28

Skatteprognos (tkr)	2018	2019	2020
Skatteintäkter	618 476	658 209	680 839
Statsbidrag och generella utjämningen	173 721	172 664	193 835
Antal invånare	13 778	13 989	14 269

Kommunens befolkningsprognos uppskattar antalet invånare per den 31 december varje år. De skatter och bidrag kommunen erhåller bygger på den faktiska befolkningsmängden den 1 november året innan budgetåret.

Resultatbudget, Balansbudget och Finansbudget för 2018 -2020

Nedan följer resultatbudget och balansbudget samt finansieringsbudget för budgetåret 2018 och planperioden 2019 och 2020. Nedanstående tabeller redovisas i tusen kronor (tkr).

RESULTATBUDGET

	Bokslut 2016	Budget 2017	Budget 2018	Plan 2019	Plan 2020
Verksamhetens intäkter	202 629	177 140	209 257	213 000	215 982
Verksamhetens kostnader	-882 586	-894 518	-973 078	-1 003 951	-1 035 525
Verksamheternas nettokostnad	-679 957	-717 378	-763 821	-790 951	-819 543
Avskrivningar	-41 795	-15 586	-18 659	-19 100	-19 900
Verksamhetens nettokostnader	-721 752	-732 964	-782 480	-810 051	-839 443
Skatteintäkter	563 583	591 618	618 476	658 209	680 839
Statsbidrag och utjämning	149 110	150 595	168 684	167 627	188 798
extra statsbidrag		7 000	5 037	5 037	5 037
Finansiella intäkter	2 851	1 845	3 632	3 632	3 632
Finansiella kostnader	-8 696	-9 786	-10 000	-10 000	-10 000
Årets resultat	-14 904	8 308	3 349	14 454	28 863

Resultat i % av verksamhetens

1,13 %

0,4 %

2,1 %

3,4 %

BALANSBUDGET

	Budget 2018	Plan 2019	Plan 2020
Tillgångar			
Anläggningstillgångar	380 700	438 700	467 700
Statlig infrastruktur	3 400	4 000	4 000
Omsättningstillgångar	186 300	187 100	198 900
Summa tillgångar	570 400	629 800	670 600
Eget kapital och skulder			
Eget kapital	99 700	114 100	142 900
Långfristiga skulder & avsättning för pension	299 100	334 100	344 100
Kortfristiga skulder	171 600	181 600	183 600
Summa eget kapital och skulder	570 400	629 800	670 600
Soliditet	17,48%	18,12%	21,31%

FINANSIERINGSBUDGET

	Budget 2018	Plan 2019	Plan 2020
Tillförda medel			
Årets resultat	3 349	14 454	28 863
Avskrivningar som belastar resultatet	18 659	19 100	19 900
Minskning anläggningstillgångar	2 400	0	0
Minskning av omsättningstillgångar	0	0	0
Ökning långfristiga skulder	10 000	2 000	10 000
Summa tillförda medel	34 408	35 554	58 763
Använda medel			
Nettoinvesteringar	-51 350	-23 000	-72 000
Ökning av omsättningstillgångar	-10 000	-10 000	-5 000
Minskning långfristiga skulder	0	0	0
Summa använda medel	-61 350	-33 000	-77 000
FÖRÄNDRING AV RÖRELSEKAPITAL	-26 942	2 554	-18 237

Ekonomiska resurser per nämnd och styrelse år 2018

En fördelning av resurser till respektive nämnd görs endast för år 2018. Kommunfullmäktige beslutar om nedanstående kommunbidrag, alltså det nettokostnadsutrymme som respektive nämnd/styrelse har till sitt förfogande under året. Utbildningsnämnden har fått en tillfällig budgetförstärkning på 13 mkr under 2017.

Nedanstående tabell visar den förändring som respektive nämnd erhåller 2018 gentemot budget 2017. Totalt sker det satsningar på 30,1 inklusive generell uppräknings för löneökningar.

	Budget 2017	BUDGET 2018	Förändring
Kommunfullmäktige	808	809	1
Revision	503	501	-2
Valnämnd		300	300
Kommunstyrelsen	73 959	75 495	1 536
Överförmyndarnämnden	1 726	1 803	77
Tekniska nämnden Skattekollektiv	20 552	22 419	1 867
Miljö- och byggnämnden	5 214	5 555	341
Omsorgsnämnden	209 199	216 601	7 402
Individnämnden	87 246	91 384	4 138
Utbildningsnämnden	307 249	321 686	14 437
Kultur och Fritidsnämnden	22 529	22 576	47
Summa Nämnder	728 985	759 130	30 145

Det kommunbidrag som nämnd och styrelse tilldelats är det utrymme som den har att förhålla sig till. Kommer det ett läge där valet mellan nämndens måluppfyllelse och ekonomiskt utrymme ställs mot varandra, så är det ekonomiska utrymmet överordnat. Samtliga nämnder förutsätts att vidta åtgärder för att uppnå en ekonomi i balans. Detta kan då leda till att nämnden måste besluta om förändrade målsättningar.

Nedanstående tabell visar de effektiviseringar/minskade kostnader som respektive nämnd ska genomföra under 2018, samt vad varje nämnd erhåller i indexuppräknings, kapitalkostnader samt satsningar.

DRIFTBUDGET

Budget 2018

	Budget 2017	Index	Ej komp. För prisin- dex	Effektiv 1 %	Resursför- delning	Ramjustering inkl. priorite- ringar	BUDGET 2018
Kommunfullmäktige	808	23	-14	-8			809
Valnämnd						300	300
Revision	503	14	-11	-5			501
Kommunstyrelsen	73 959	2 178	-1 017	-758		460	75 495
Överförmyndarnämnden	1 726	95	0	-18			1 803
Tekniska nämnden Skattekollektiv	20 552	637	-219	-223		300	22 419
Miljö- och byggnämnden	5 214	251	-51	-56			5 555
Omsorgsnämnden	209 199	6 454	-966	-2 147	1 953	2 100	216 601
Individnämnden	87 246	3 866	-773	-904		1 840	91 384
Utbildningsnämnden	307 249	9 528	-1 829	-3 027	8 479	13 500	321 686
Kultur och Fritidsnämnden	22 529	672	-440	-228			22 576
Summa Nämnder	728 985	23 719	-5 319	-7 376	10 432	18 500	-759 130
Finansnetto	737 293						762 479
Budgeterat resultat	8 308						3 349
Resultatmål							0,44%

Investerings- och exploateringsverksamheten

Investeringar

Kommunen planerar investeringar år 2018 för 51,4 mkr. Huvuddelen av investeringarna görs inom tekniska nämnden. Det är främst åtgärder inom vatten/avlopp samt gator och vägar. Inom kommunstyrelsen handlar det främst om ersättning av uttjänta IT-system samt vatten och avlopp Rysjön. Övriga nämnders utrymme avser främst inventarier och reinvesteringar.

Nämnderna betalar ränta på investeringarna, internränta som erläggs till finanssenheten, vilken för år 2018 fastställs till 2,4 %.

NÄMND	2018	2019	2020
Kommunstyrelsen	1 500		
Tekniska nämnden - skattekollektiv	14 400	7 000	50 000
Tekniska nämnden - avgiftskollektiv	27 700	16 000	22 000
Miljö- och byggnämnden	150		
Kultur- & fritidsnämnden	3 300		
Omsorgsnämnden	500		
Individnämnden	300		
Utbildningsnämnden	3 500		
SUMMA	51 350	23 000	72 000

Exploatering 2018-2020

Exploateringsverksamhet är nödvändigt för att skapa nya områden för folk att bosätta sig och företagare att bedriva sin verksamhet. Tanken med ett exploateringsområde är att det ska ligga till grund för en försäljning, men i inledningsskedet måste kommunen finansiera de utgifter som krävs för att färdigställa områdena.

Mark och exploatering	2018	2019	2020
Lödöse- Norra Gossagården, etapp 1	7 500 000		
Lödöse - Nyland (ansl. till Gossagården)	2 500 000		
Lödöse-Ekeberg Rådjursvägen	2 100 000		
Lödöse-Varvet	500 000		
Lödöse Södra Gossagården	2 000 000		
Nygård Trollegrytet			6 500 000
Lödöse Norra Gossagården, etapp 2			
Lödöse Nyland		1 500 000	
Lödöse-Södra Gossagården		1 500 000	
Edet Stommen		4 600 000	
Edet Centralen 4		1 200 000	
Lödöse-Varvet		750 000	1 000 000
Lödöse-Södra Gossagården			
Lödöse			
(Edet-Stommen)	1 500 000		
(Nygård)	1 500 000		
SUMMA	17 600 000	9 550 000	7 500 000